ЯГЪКУБТАН ХАТ

1 [1]Дөнья буйлап таралган унике кабиләгә* Аллаһы һәм Раббы
Гайсә Мәсих колы Ягъкубтан сәлам!

Сынаулар һәм иман

[2-3]Имандашларым, иманыгыз сыналуының сабырлык туды-
руын белгәнгә күрә, төрле сынауларга эләгүне үзегезгә зур
шатлык дип санагыз. [4]Сез камил, бөтен булсын өчен, сездә
кимчелек булмасын өчен сабырлык үз эшен эшләп бетерергә
тиеш. [5]Әгәр кайсыгызның да булса зирәклеге булмаса, ул ва-
кытта аны Аллаһыдан сорасын, һәм ул аңа биреләчәк, чөнки
Аллаһы юмарт һәм, берсен дә шелтәләмичә, барысына да бирә.
[6]Ләкин сез иман белән, инанып, һич тә шикләнмичә сорарга
тиеш, чөнки шикләнүчеләр, җил куып йөрткән, бер яктан
икенче якка бәрелә торган диңгез дулкынына охшаганнар.
[7]Андый кеше Раббыдан нәрсәдер алырмын дип уйламасын.
[8]Мондый кеше – икеләнүчән, үзенең кылган гамәлләрендә
нык тормаучан.

[9]Мохтаҗ мәсихче үзенең күтәрелүе белән горурлансын. [10]Бай
исә үзенең түбән төшерелүе белән горурлансын, чөнки ул
кыргый чәчәк шикелле юкка чыгачак. [11]Кояш чыга, көйдер-
геч эсселек башлана, эсседән үлән сула, аның чәчәге коела һәм
матурлыгы югала. Байлар да шулай ук үзләренең эшләрен эш-
ләгәндә юкка чыгачак. [12]Сынауларга түзгән кеше бәхетле: алар
аша узып, ул Аллаһы Үзен сөючеләргә вәгъдә иткән тормыш
таҗын алачак. [13]Коткыга бирелгәннәрнең берсе дә: «Бу коткы
Аллаһы тарафыннан җибәрелгән», – дип әйтергә тиеш түгел,
чөнки явызлык Аллаһыны вәсвәсәләндерә алмый һәм Аллаһы
Үзе беркемне дә вәсвәсәләндерми. [14]Ләкин һәркемне дә үзенең
үк кызыктырып алып кереп китүче һәм аны тозакка эләктерүче

* [1:1] *Унике кабилә* – дөнья буйлап таралган яһүд мәсихчеләре, яисә дөньядагы барлык мәсихчеләр.

хайвани теләкләре вәсвәсәгә кертә. [15] Шуннан соң, хайвани
теләк, яралып, гөнаһны, ә гөнаһ, ныгыгач, үлемне тудыра.
[16] Үзегезгә алданырга ирек бирмәгез, сөекле имандашларым.
[17] Һәртөрле игелекле һәм камил бүләк югарыдан, яктылыклар
Атасыннан килә. Ул һәрвакыт үзгәрешсез һәм һичкайчан, бо-
рылып, караңгылык тудырмый*. [18] Ятраткканнары арасында без
беренче җимеш булсын өчен, Ул безне, хакыйкать сүзе аша,
Үз ихтыяры белән барлыкка китерде.

Тыңлагыз һәм үтәгез

[19] Сөекле имандашларым, шуңа игътибар итегез: һәркем тың-
ларга өлгер булырга, ә сөйләргә һәм ачуланырга ашыкмаска
тиеш, [20] чөнки кеше ачуы Аллаһы теләгән тәкъва тормышка
алып килми. [21] Шулай итеп, бөтен әхлакый шакшылыктан һәм
башка төрле яманлыктан ваз кичегез, йөрәкләрегез туфрагына
утыртылган Аллаһы сүзен тыйнаклык белән кабул итегез, ул сүз
сезнең җаннарыгызны коткара ала. [22] Сүз тыңлап кына үз-үзегез-
не алдамагыз, ә аны үтәгез. [23] Кем дә булса Аллаһы сүзенә ко-
лак сала, ләкин аны үтәми икән, ул үзенә табигать тарафыннан
бирелгән йөзен көзгедән карауучыга охшап кала: [24] үзенә җен-
текләп карый да, читкәрәк китү белән, йөзенең нindилеген
шундук оныта. [25] Кем дә кем Аллаһының камил булган иреклe-
лек канунын игътибар белән тикшерә һәм, шулай дәвам итеп,
ишеткәнен онытмыйча, аны башкара икән, ул үзенең эшләрен-
дә бәхетле булачак. [26] Әгәр кем дә булса үзен Аллаһыга табыну-
чы дип саный, ләкин телен тыймый икән, бу вакытта ул үзен
алдый гына, һәм аның диндарлыгы бернигә тормый. [27] Аллаһы
Ата Үз каршында саф, тапсыз санаган табыну – ятимнәрнең,
тол хатыннарның кайгылары белән уртаклашып, алар турында
кайгырту һәм үзеңне, нәҗесләмичә**, фани дөньядан саклау.

Һәркемгә тигез карагыз

2 [1] Имандашларым минем, иң бөек Раббыбыз Гайсә Мәсихкә
иман итүчеләр буларак, һәркемгә тигез карагыз. [2] Әйтик,
җыелышыгызга бай киенгән, алтын балдаклы кеше һәм
шулай ук тузган кием кигән ярлы кеше дә килә, ди. [3] Бай ки-
енгән кешегә аерым игътибар биреп: «Менә монда, бу яхшы

* 1:17 *Борылып, караңгылык тудырмый* – Монда Аллаһы Тәгаләнең үзгәрешсез булуы, күк җисемнәренең торышларын үзгәртеп, караңгылык булдырулары һәм башка күренешкә керүләре белән капма-каршы куела.

** 1:27 *Нәҗесләү* – дини мәгънәдә пычрату дигән сүз.

урынга утырыгыз», – дип әйтсәгез, ярлыга исә: «Әнә тегендә
бас» яисә «Аягым очына утыр», – дисәгез, 4 үз арагызда бер-бере-
гезне аерып карыйсыз һәм, начар фикерләргә таянып, хөкем
итүче хаким кебек буласыз түгелме? 5 Тыңлагыз, сөекле иман-
дашларым! Аллаһы иманга бай булырга һәм Үзен яратучыларга
Үзе вәгъдә иткән Патшалыкны кабул итәргә дөнья күзлегеннән
караганда ярлы булып күренгәннәрне сайлады түгелме? 6 Ә сез
исә ярлыларны мәсхәрәлисез! Сезне җәберләүчеләр һәм хаким-
нәр алдына сөйрәүчеләр – байлар түгелмени инде? 7 Мәсихнең
яхшы исемен яманлыйлар түгелме алар? Ә Аллаһы сезне бу
исем белән атады. 8 Әгәр сез чыннан да Изге язмада әйтелгән:
«Якыныңны үзеңне яраткан кебек ярат» дигән Аллаһы Патша-
лыгы канунын үтисез икән, дөрес эшлисез. 9 Ләкин әгәр һәр-
кемгә дә тигез карамыйсыз икән, сез гөнаһ кыласыз һәм канун
сезне канун бозучылар дип атап хөкем итә. 10 Канунны бөтен
килеш тотучы аның бер генә таләбен үтәмәсә дә, тулысынча
канунны бозуда гаепле. 11 Чөнки «Зина кылма» дип әйткән
Аллаһы шулай ук «Үтермә» дип тә әйткән. Һәм шуңа күрә дә,
әгәр зина кылмасаң, ләкин үтерсәң, син канунны бозучы була-
сың. 12 Иреклелек кануны буенча хөкем ителәсе кеше буларак
сөйлә һәм гамәл кыл. 13 Чөнки рәхимлелек күрсәтмәгәннәргә
хөкем рәхимсез булачак. Рәхимлелек исә хөкемнән өстен тора!

Иман һәм эшләр

14 Әгәр кем дә булса: «Мин иман итәм», – дип әйтә, ә эштә
күрсәтми икән, имандашларым, моннан ни файда? Андый иман
аны коткара аламы? 15 Әгәр имандаш ир-ат яки хатын-кыз ки-
емгә яки ризыкка мохтаҗ булып, сезнең берәрегез: 16 «Иминлек
белән китегез. Җылыныгыз һәм яхшы итеп тукланыгыз!» – дип
әйтсә, әмма аларга тормышта кирәк булган нәрсәләрне бирмә-
сә, бу сүзләрдән ни файда? 17 Иман белән дә шулай ук. Әгәр дә
иман, үзенә лаеклы гамәлләр белән бергә булмыйча, үзе генә
булса, ул үле. 18 Ләкин кемдер: «Синең иман, ә минем эшләр
бар!» – дип әйтер. Син миңа үзеңнең иманыңны гамәлләрдән
башка күрсәт. Ә мин сиңа үз иманымны кылган гамәлләрем бе-
лән күрсәтермен! 19 Син Аллаһының бер булуына ышанасың.
Яхшы! Хәтта җеннәр дә моңа ышана һәм калтырап тора. 20 Әй,
син, төпсез кеше! Гамәлсез иманның файдасыз булуына дәлил-
ләр телисеңме? 21 Әллә атабыз Ибраһим үзенең улы Исхакны,
корбан китерү урынына корбан рәвешендә тәкъдим итеп,
эш-гамәлләре белән Аллаһы тарафыннан акланмаганмы? 22 Кү-
рәсең ки, аның иманы кылган гамәлләре белән бергә барган
һәм шул гамәлләре аркылы иманы камил булган. 23 Изге язмада

язылган: «Ибраһим Аллаһыга ышанды, һәм моның белән Алла-
һы тарафыннан хак саналды», – дигән сүзләр тормышка ашты.
Шулай итеп, ул «Аллаһы дусты» дип аталды. [24] Кешенең Аллаһы
тарафыннан иман белән генә түгел, бәлки кылган гамәлләре
белән аклануын күрәсез. [25] Хәбәрчеләрне сыендырып һәм алар-
га башка юлдан качарга ярдәм итеп, уйнашчы хатын Рәхәб
шулай ук кылган гамәленә карап Аллаһы тарафыннан акланды.
[26] Шулай итеп, җансыз тән үле булган кебек, кылган гамәлдән
башка иман да үле.

Игътибар белән сөйләгез

3 [1] Имандашларым, арагыздан бары кайберләрегез генә укы-
тучы булсын. Сез беләсез: укытучы буларак, башкаларга
караганда без ныграк хөкем ителербез. [2] Чөнки без бары-
быз да төрлечә абынабыз. Сүздә гөнаһ кылмый торган кеше –
камил, үзенең бөтен тәнен тыя белә торган кеше. [3] Тыңласыннар
өчен, без атларның авызына авызлык кидерәбез һәм, шулай
итеп, аларның гәүдәләре белән идарә итә алабыз. [4] Әйдәгез,
корабларны мисал итеп китерик. Зур булсалар да һәм аларны
көчле җилләр куып йөртсә дә, алар бик кечкенә кораб койры-
гы ярдәмендә койрыкчы теләгән якка идарә ителәләр. [5] Тел дә
шулай ук, гәүдәнең кечкенә генә әгъзасы булса да, бөек нәрсә-
ләр белән мактана ала. Уйла: нинди кечкенә очкын зур урманны
яндырып җибәрергә мөмкин. [6] Тел дә – ут. Тәнебезнең әгъза-
лары арасында ул – яманлык дөньясы. Ул бөтен тәнебезне
нәҗесли һәм тормышыбыз агышында янгын чыгара. Телне исә
җәһәннәм уты кабызып җибәрә. [7] Һәртөрле хайваннарны, кош-
ларны, сөйрәлүчеләрне һәм диңгез хайваннарын кеше үзенә
буйсындыра ала һәм буйсындырды да. [8] Ләкин беркем дә телне
буйсындыра алмый: ул тыелгысыз, усал һәм үтергеч агулар бе-
лән тулы. [9] Телебез белән Раббы Атабызны данлыйбыз, шул ук
тел белән Аллаһыга охшашлы итеп барлыкка китерелгән кеше-
ләрне каргыйбыз. [10] Бер үк авыздан данлаулар да, каргышлар да
чыга. Имандашларым, алай булырга тиеш түгел. [11] Бер чишмә-
дән төче һәм тозлы су ага аламы әллә? [12] Имандашларым, инҗир
агачы зәйтүн, ә йөзем чыбыгы инҗир җимеше бирә аламыни?
Тозлы чишмә дә төче су бирә алмый.

Чын зирәклек

[13] Сезнең арагызда кайсыгыз зирәк һәм акыллы, ул үзенең
шундый икәнлеген игелекле тормышы белән, зирәк тыйнаклык
тудырган гамәлләре белән күрсәтсен. [14] Ләкин йөрәкләрегездә
ачы көнчелек һәм үз-үзеңне генә ярату яшәсә, мактанмагыз,

һәм сез хакыйкатькә каршы ялганламассыз. [15]Андый зирәклек
югарыдан түгел, ул дөньянныкы; рухи түгел, ул җеннәрдән килә.
[16]Чөнки көнчелек һәм үз-үзеңне генә ярату булган урында тәр-
типсезлек тә, һәртөрле явыз эшләр дә була. [17]Ә югарыдан ки-
лүче зирәклек, беренчедән, саф, шулай ук тыныч, башкаларга
игътибарлы, аек акыл белән тыңлаучан, шәфкатьлелек һәм иге-
лекле җимешләр белән тулы, кешеләрне аермый торган һәм
эчкерсез. [18]Тәкъвалык орлыкларын тынычлыкта чәчәләр һәм ул
орлыклар тынычлык булдыручыларга уңыш китерә.

Дөнья белән дус кеше – Аллаһы дошманы

4 [1]Арагыздагы низаг һәм талашлар кайдан килә? Һәрвакыт
сездә көрәшеп яшәүче көчле теләкләрдән килеп чыкмый-
мыни алар? [2]Сез нәрсәдер телисез, ләкин ала алмыйсыз,
үтерәсез, бик каты телисез, ләкин теләгәнегезгә ирешә алмый-
сыз. Сез талашасыз һәм көрәшәсез. Аллаһыдан сорамаганга
күрә, теләгәнегезне ала алмыйсыз. [3]Сорап та ала алмыйсыз,
чөнки, алган нәрсәләрне, хозурлану өчен кулланырга теләп,
дөрес булмаган ниятләр белән сорыйсыз. [4]Хыянәтчеләр, сез
дөньяны яратуның Аллаһы белән дошман булуга бәрабәр икә-
нен белмисезме әллә? Дөнья белән дус булырга теләүче кеше
Аллаһыга дошман була. [5]Яки Изге язмада: «Аллаһы безгә сал-
ган рухны көнләп, бик нык ашкынып тели*», – дип юкка гына
әйтелгәнме әллә? [6]Ләкин Аллаһының бирә торган мәрхәмәте
тагын да зуррак. Менә шуңа күрә Изге язмада:

«Аллаһы тәкәбберләргә каршы тора,
Ә басынкыларга мәрхәмәтен бирә», –

дип әйтелгән. [7]Шуңа күрә үзегезне Аллаһыга буйсындырыгыз.
Иблискә каршылык күрсәтегез, һәм ул сездән качар. [8]Аллаһыга
якын килегез, һәм Ул да сезгә якынаер. Гөнаһлылар, куллары-
гызны чистартыгыз, икеләнүчеләр, йөрәкләрегезне сафланды-
рыгыз! [9]Хәсрәтләнегез, ачыныгыз һәм ыңгырашыгыз! Сезнең
көлүегез кайгыга, ә шатлыгыгыз хәсрәткә әйләнсен. [10]Раббы
алдында баш иегез, һәм Ул сезне югары күтәрер. [11]Туганнар,
бер-берегезне яманламагыз. Үзенең имандашын яманлаучы
һәм хөкем итүче канунны да яманлый һәм хөкем итә. Әгәр син
канунны хөкем итәсең икән, димәк, син – канунны үтәүче
түгел, ә аны хөкем итүче хаким. [12]Бары тик бер генә канун Чы-
гаручы һәм Хаким бар. Ул гына коткара һәм һәлак итә ала.
Шулай булгач, башкаларны хөкем итәргә кем соң син?

---

* 4:5 *Аллаһы безгә салган рухны көнләп, бик нык ашкынып тели* – Бу
сүзләрне «Аллаһы безгә салган рухта көчле теләкләр бар» дип тә
аңларга мөмкин.

Масаючанлыкны кисәтү

[13] «Бүген яки иртәгә без шундый-шундый шәһәргә китәрбез
һәм анда ел буе торырбыз, сату итәрбез һәм зур табыш алыр-
быз», – дип сөйләүчеләр, хәзер сез тыңлагыз. [14] Сез хәтта ир-
тәгә тормышыгызда нәрсә буласын да белмисез. Сез аз гына
күренеп алучы, ә соңыннан юкка чыгучы томан кебек. [15] Аның
урынына сез: «Әгәр Раббы теләсә, без исән булырбыз һәм мо-
ны яки тегене эшләрбез», – дип әйтергә тиеш. [16] Ләкин сез,
чынлыкта, тәкәбберләнәсез һәм масаясыз гына. Һәр масаю-
чанлык – начар! [17] Шулай итеп, кем дә кем дөресен эшләргә
кирәклекне белеп тә, алай эшләми икән, бу вакытта гөнаһ
кылган була.

Байларга кисәтү

5 [1] Байлар, сез тыңлагыз! Сезгә якынлашучы бәхетсезлекләр
өчен ыңгырашып елагыз. [2] Сезнең байлыгыгыз череп бетте,
киемнәрегезне көя ашап бетерде. [3] Алтын-көмешләрегез
тутыкты! Бу тутык сезгә каршы дәлил булачак һәм тәнегезне ут
шикелле ашаячак. Байлыкны шушы соңгы көннәрдә туплады-
гыз. [4] Кырларыгызда эшләүчеләр сезнең өчен уңыш җыйды, сез
исә аларга түләмәдегез. Тыңлагыз – хакы түләнмәгән хезмәт
сезгә каршы кычкыра. Уракчыларның ачы тавышлары Чиксез
Кодрәтле Раббының колакларына барып ишетелде. [5] Җирдә
яшәгәндә сез күңелегезне күрдегез. Сезне чалу өчен билгелән-
гән көндә үзегезне симерттегез. [6] Гаепсезне хөкем иттегез һәм
үтердегез; ул сезгә каршы килми.

Сабырлык һәм дога кылу

[7] Имандашлар, Раббының килүенә кадәр сабыр булыгыз.
Игенченең үз җиреннән кыйммәтле уңыш көтеп алуын исегез-
дә тотыгыз. Ул сабырлык белән көзге һәм язгы яңгырлар көтә.
[8] Сез дә шулай ук сабыр булыгыз. Күңелегезне ныгытыгыз,
чөнки Раббы киләчәк көн якын. [9] Имандашлар, бер-берегезгә
каршы әләкләмәгез, алай эшләсәгез, хөкем ителерсез. Хаким
инде ишек янында тора. [10] Имандашлар, Раббы исеменнән сөй-
ләгән пәйгамбәрләрнең газапланууларыннан һәм түземлелеклә-
реннән үрнәк алыгыз. [11] Түзеп нык торганнарны без бәхетле
дип атыйбыз. Сез Әюбнең сабырлыгы турында ишеттегез һәм
Раббының ахырда аның белән нәрсә эшләгәнлеген күрдегез;
Раббы шәфкатьлелек белән тулы һәм рәхимле бит. [12] Иң элек,
имандашларым, ант итмәгез; күк-җир белән дә, я башка нәрсә
белән дә ант итмәгез. Аллаһы хөкеменә дучар булмас өчен,

сезнең «Әйе» – «Әйе» булсын, «Юк» – «Юк» булсын. [13] Сезнең
берәрегез газапка дучар була икән, дога кылсын. Кайсыгыз
бәхетле, мактау җырлары җырласын. [14] Кайсыгыз авыру булса,
шул иман итүчеләр бердәмлеге өлкәннәрен чакырсын һәм
алар, Раббы исеме белән, аңа зәйтүн мае сөртеп, аның өчен
дога кылсыннар. [15] Иман белән кылынган дога авыруны сә-
ламәтләндерер, Раббы аны савыктырыр. Әгәр ул гөнаһлар
кылган булса, Аллаһы аны гафу итәр. [16] Шулай итеп, савыгу
өчен, бер-берегез алдында гөнаһларыгызны икърар итегез һәм
бер-берегез өчен дога кылыгыз. Тәкъва кеше догасы зур куәткә
һәм көчле тәэсиргә ия. [17] Ильяс безнең кебек үк кеше булган.
Яңгыр яумасын өчен, ул тырышлык белән дога кылган һәм ул
җирдә өч ел ярым яңгыр яумаган. [18] Соңыннан ул тагын дога
кылган, һәм күк яңгыр җибәргән, җир уңыш китергән.

[19] Имандашларым, әгәр сезнең берәрегез хакыйкатьтән чит-
ләшеп, икенчегез аны хакыйкать кочагына кире кайтарса, [20] ул
вакытта белегез: гөнаһлыны ялган юлыннан кире кайтаручы
кеше бу гөнаһлының җанын үлемнән коткарыр һәм күп гөнаһ-
ларның кичерелүен тәэмин итәр.